

In het artikel wordt de rol van grammatica in het vreemdetalenonderwijs besproken. In het eerste deel laat de auteur kort de verschillende opvattingen over de rol van grammatica in het taalverwervingsproces zien. In het tweede deel behandelt ze de didactische aspecten van grammaticaonderwijs.

Over de rol van grammatica in het taalonderwijs wordt de laatste jaren veel gediscussieerd. In totaal kunnen we de verklarende theorieën m.b.t. grammatica in drie groepen onderscheiden: *Focus on FormS*, *Focus on Meaning* en *Focus on Form*. Aanhangers van *Focus on FormS* zijn van mening dat de vreemdetalereerder een taal moet leren zoals men leert autorijden of zwemmen – dat wil zeggen eerst de theorie, dan de praktijk; eerst langzaam, dan snel enzovoort. In tegenstelling tot deze theorie is de *Focus on Meaning* theorie. Protagonisten van deze hypothese zijn van mening dat er geen grote overeenkomst is tussen het leren van een moedertaal en een vreemde taal. De nadruk moet dus liggen op het impliciet leren. Betekenis van taalelementen staat centraal, niet de vorm ervan. De grammatica speelt dus niet zo'n grote rol tijdens het leren van de tweede taal. De laatste theorie heet *Focus on Form*. Binnen deze opvatting wordt er ook veel aandacht besteed aan grammatica, maar dan niet in de zin van afzonderlijk behandelen van grammaticale verschijnselen (zoals in *Focus on FormS*). Het leren van grammatica wordt gekoppeld aan verschillende communicatieve situaties. Betekenis en inhoud blijven de centrale positie houden, net als in *Focus on Meaning*. De vraag luidt natuurlijk welke van deze drie methoden de beste is. Er bestaat geen eenduidig antwoord op deze vraag, maar er kan vastgesteld worden dat *Focus on Form* aangemerkt wordt als de meestsuccesvolle aanpak.

De tweede vaak gestelde vraag luidt: 'Is er plaats voor grammatica in het taalonderwijs?'. Of anders geformuleerd: 'Kunnen we functioneel taalonderwijs combineren met *Focus on Form (FonF)* aanpak?'. Als er wordt gekeken op de rol van grammatica binnen de FonF aanpak, kunnen we zeker een paar voorwaarden vinden. Ten eerste moet er rekening worden gehouden met het type leerder en het doel van het leren. Ten tweede wordt binnen deze methode met grammatica niet geïsoleerd gewerkt – grammatica wordt gekoppeld aan verschillende taken. Ten slotte moet er aandacht besteed worden aan de problematische grammaticale aspecten van de vreemde taal.

Hoeveel aandacht moet dus grammatica in het taalonderwijs krijgen? Volgens de auteur zijn er veel minder antwoorden op deze vraag dan wat bijvoorbeeld de theorieën over tailleren betreft. Voor een juiste benadering van grammatica is het belangrijk dat de docenten niet langer in dichotomieën denken en de 'mythes' over grammatica (bijvoorbeeld dat regels eenduidig zijn) niet geloven.

Verder schetst de auteur de drie didactische inzichten m.b.t. de flexibiliteit die aan de FonF aanpak passen (bijvoorbeeld een didactischmodel dat drie dimensies bevat van taal in communicatie: vorm, betekenis en gebruik; het interpretatiemodel en dictoglos).

De laatste vraag die in het artikel wordt behandeld, is de vraag hoe uitgebreid eigenlijk grammatica aan orde moet komen? Volgens de auteur is het niet makkelijk om deze vraag te beantwoorden, maar ze vindt dat er niet te veel tijd besteed moet worden aan grammatica tijdens de lessen. Ze is van mening dat het beter is als er meer aandacht besteed wordt aan functionele taken die het taalgebruik stimuleren dan aan grammatica.

De conclusie van de auteur luidt: er is wel plaats voor grammatica in functioneel taalonderwijs, maar de mate van aandacht is afhankelijk van het doel van taalleren. Het beste is volgens haar het impliciete leren door middel van creatieve taken.

Inhoud: in orde, goed gestructureerd

Taal: woordvolgorde in de bijzinnen en indirecte zinnen – problematisch; let ook op de werkwoordsvormen!